

Prov – Skatter och offentliga utgifter

Prov – Skatter och offentliga utgifter

Årskurs: 9

Ämne: Samhällskunskap

Tema: Skatter och offentliga utgifter – Hur skattesystemet fungerar och hur offentliga resurser används.

Syfte

Syftet med provet är att bedöma elevernas förståelse av det svenska skattesystemet samt deras kunskaper om offentliga utgifter och dess påverkan på samhället.

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Lektionens centrala innehåll belyser det svenska skattesystemet, hur skatter samlas in och används, samt betydelsen av offentliga utgifter för välfärden. Eleverna kommer att få insikt i olika typer av skatter och hur dessa påverkar medborgarnas liv.

Kunskapskrav

Eleven ska kunna förklara hur skattesystemet fungerar, redogöra för olika typer av skatter och diskutera hur offentliga utgifter används i samhället för att finansiera olika tjänster och program.

Prov

Faktafrågor

1. Vad är syftet med att ta ut skatter?
A) Att finansiera privata företag

- B) Att öka statens makt
- C) Att finansiera offentliga tjänster
- D) Att skapa rikedomar för staten**

2. Vilken typ av skatt är inkomstskatt?

- A) Direkt skatt**
- B) Indirekt skatt
- C) Konsumtionsskatt
- D) Fastighetsskatt

3. Vad är en indirekt skatt?

- A) En skatt på inkomster
- B) En skatt som betalas av företag
- C) En skatt som läggs på varor och tjänster**
- D) En skatt för kapitalvinster

4. Vilken av följande skatter är en typ av moms?

- A) Kapitalskatt
- B) Mervärdesskatt**
- C) Löneskatt
- D) Arbetsgivaravgift

5. Hur används inkomstskatt främst?

- A) För att finansiera offentliga tjänster**
- B) För att betala statsskulder
- C) För att ge bidrag till privatpersoner
- D) För att främja företagande

6. Vilka områden påverkas av statsbudgeten?

- A) Endast utbildning och vård
- B) Utbildning, sjukvård och infrastruktur**
- C) Enbart infrastruktur
- D) Både privat sektor och offentlig sektor

7. Vad menas med balans mellan inkomster och utgifter?

- A) Att inkomster alltid måste vara större än utgifter
- B) Att utgifter ska anpassas efter inkomster
- C) Att inkomster och utgifter ska vara i paritet**
- D) Att utgifter får överstiga inkomster

8. Vad är moms?

- A) En skatt på inkomster
- B) En skatt på konsumtion**
- C) En skatt på företag
- D) En skatt på egendom

9. Vad kännetecknar direkt skatt?

- A) Betalas av företag
- B) Ligger på konsumtion
- C) Betalas direkt av individer**
- D) Påverkar priser

10. Hur påverkar offentliga utgifter medborgarnas liv?

- A) Genom att öka skatterna
- B) Genom att minska tillgången till tjänster
- C) Genom att finansiera viktiga samhällstjänster**
- D) Genom att göra skattesystemet mer komplicerat

11. Vilka av följande är viktiga skatter i Sverige?

- A) Fastighetsskatt och förmögenhetsskatt
- B) Inkomstskatt och moms**
- C) Löneskatt och arbetsgivaravgift
- D) Enbart konsumtionsskatt

12. Vad är syftet med att diskutera skattesystemets rättvisa?

- A) För att avskaffa skatter
- B) För att förstå och påverka samhällsförändringar**
- C) För att öka regeringens makt
- D) För att motarbeta sociala program

13. Vilken påverkan har inkomstskatten på samhällstjänster?

- A) Ingen påverkan
- B) Ökar snabbt utgifterna
- C) Den finansierar viktiga samhällstjänster**
- D) Endast för offentliga företag

14. Hur fungera ett fungerande skattesystem?

- A) Det skapar en balans mellan medborgarnas behov och statens inkomster**
- B) Det gynnar bara rika individer
- C) Det ska vara så komplicerat som möjligt
- D) Det ska minska offentliga utgifter

15. Vad innebär att skatter är progressiva?

- A) Att alla betalar samma belopp
- B) Att högre inkomster betalar en högre skattesats**
- C) Att alla betalar lägre skattesatser
- D) Att endast företag betalar skatter

Resonerande frågor

1. Diskutera hur inkomstskatten påverkar olika samhällsgrupper och varför

detta är viktigt att förstå.

Syftet är att ge eleverna möjlighet att analysera skillnader i inkomst och påverkan på skattesystemet.

2. Redogör för hur offentliga utgifter kan påverka ditt liv och samhällsservice.

Eleverna ges möjlighet att knyta personliga erfarenheter till ämnet för djupare förståelse.

3. Vilka är de potentiella effekterna av att förändra skattesystemet?

Frågan utmanar eleverna att tänka kritiskt kring förändringar och konsekvenser.

4. Hur kan medborgare påverka beslut kring skatter och offentliga utgifter?

Frågan ger eleverna möjlighet att tänka på demokratisk delaktighet och medborgaransvar.

5. Diskutera vikten av transparens i budgetprocessen.

Eleverna får möjlighet att reflektera över betydelsen av öppenhet i offentliga beslut.

6. Vad innebär det att ha en hållbar budget och hur kan detta uppnås?

Ger möjlighet att diskutera långsiktighet och sparande i budgetfrågor.

7. Hur kan olika skattesystem påverka det ekonomiska klimatet i Sverige?

Eleverna får möjlighet att diskutera övergripande effekter i samhället.

8. Vilka alternativ finns till det nuvarande skattesystemet och vad skulle de innebära?

Frågan uppmuntrar kreativt tänkande och analyser av nuvarande systemets styrkor och svagheter.

Bedömning

Faktafrågor ger 1 poäng vardera, vilket ger maximalt 15 poäng.

Resonerande frågor ger 2 poäng vardera, vilket ger maximalt 16 poäng. För att uppnå betyg E krävs totalt 8 poäng, för betyg C krävs 12 poäng (varav minst 3 poäng från resonerande frågor), och för betyg A krävs 18 poäng (varav minst 5 poäng från resonerande frågor).